

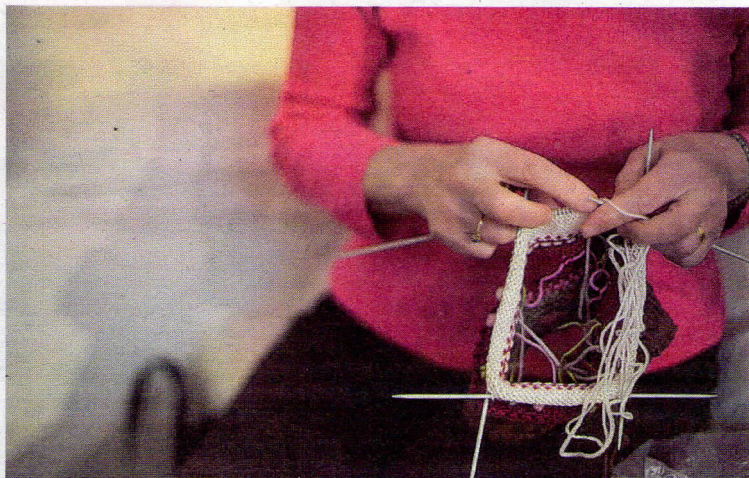
Muistisairaiden hyvä hoito vaatii tarpeiden selvittämistä

JUKKA RITOLA

MIELIPIIDE Vielä viime keväänä vaikutti siltä, että vanhojen ihmisten ongelmista vaiettiin täysin, vaikka monet asiantuntijat olivat toistuvasti esittäneet huolensa heidän hoivansa laadusta ja riittävydestä. Sitten tapahtui käänne. Hoivayhtiöiden henkilöstömitoitukseen ja laatuun liittyvät epäkohdat nousivat esiin, ja Valvira puuttui asiaan jopa lakkauttaen hoivalaitoksien toimintaa.

Samalla tapahtui myös poliittinen herääminen. Alkoi suurten lupausten aika. Poliittisessa retoriikassa korostuivat vanhuspalvelujen kuntoon saattaminen ja jopa hoitajamitoituksen ottaminen lakiin. Puheet herättävät kuitenkin huolta, sillä kyseessä on varsin kompleksisen kehityksen muuttaminen. Hyvinvointivaltioista luopuminen on tapahtunut vuosikymmenten aikana, eikä sen kehityksen kääntäminen ole mahdollista nopealla aikataululla.

Tulokselliset toimenpiteet edellyttävät paljon perehtymistä, hyviä valmiuksia ja huolellista valmistelua. Tarvitaan kirkas ja kattava kokonaiskuva. Olen aiemmin esittänyt, että vanhuspalvelujen nykytila ja tulevaisuuden tarve tulisi selvittää. Tilannekuva sisältäisi väestöennusteeseen ja muistisairauksien esiintyvyyteen perustuvan ennusteen sekä näiden perusteella ennusteen hoidon ja palvelujen tarpeesta ja kustannuksista ainakin vuosiin 2030 ja 2040. Valtiosihteeri Hetemäki on todennut tämän olevan välttämätöntä, koska huoltosuhde heikkenee ja uhkana on, että joudutaan palvelujen ja eläkkeiden leikkauksiin.

Vanhuspalveluiden tulevaisuudesta on saatava kokonaiskuva, kirjoittaa Pekka Laine. Kuvassa muistisairaalle vanhukselle tehdään hypistelymuhvia.

”Huoltosuhde heikkenee ja uhkana on, että joudutaan palvelujen ja eläkkeiden leikkauksiin.”

Kokonaiskuvan perusteella on tehtävä selkeät johtopäätökset. Viranomais tahot, kuten Tilastokeskus, valtiovarainministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö voisivat yhdessä hyödyntää olemassa olevaa tietoutta ja päästä omalta osaltaan johtopäätöksiin tilanteesta. Muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä arjen hyvään tuntemukseen pohjautuen potilas-

ja omaisjärjestöllä on avainrooli. Myös järjestön tulisi päästä selvyyteen omista painopistealueistaan tilanteen ratkaisuksi aikatauluineen ja toimenpide-ehdotuksin.

Johtopäätösten pohjalta on määritettävä tarkasti toimenpiteet. Kokemukseni perusteella myös lakiehdotuksiin ja muihin toteuttaviin ohjelmiin tulisi liittää tavoitteelliset jalkautusohjelmat ja niiden seuranta ja juurruttamista eivät tilannekuvasta johdetut toimenpiteet ole tuloksellisia.

Toivottavasti saamme nopeasti tämänkaltaista uutta tietopohjaa, jotta vaalilupaukset eivät jäisi pelkiksi lupauksiksi. Vain tällä tavalla toimien voidaan asioita oikeasti muuttaa, pelkkä retoriikka ilman perustaa jää ontoksi.

Pekka Laine
omainen